

Rada zgodna w sprawie przepisów przeciw unikaniu podatków przez przedsiębiorstwa

21 czerwca 2016 r. Rada uzgodniła projekt dyrektywy w sprawie praktyk, które powszechnie stosują duże przedsiębiorstwa, aby **unikać podatków**.

Dyrektywa jest elementem pakietu, który Komisja zaproponowała w styczniu 2016 r. z myślą o zaostrzeniu przepisów przeciwdziałających unikaniu podatków przez przedsiębiorstwa. Pakiet ten opiera się na **zaleceniach OECD** z 2015 r. o tym, jak zaradzić erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków.

Dyrektywa ma zapobiegać sytuacjom, w których grupy przedsiębiorstw wykorzystują **rozbieżności między krajowymi systemami podatkowymi** w celu zmniejszenia swoich ogólnych zobowiązań podatkowych. Podatnicy będący osobami prawnymi mogą w ten sposób korzystać z niskich stawek podatkowych lub podwójnych odliczeń. Mogą też sprawić, że określone dochody nie są wcale opodatkowane: w jednej jurysdykcji podlegają one odliczeniom, a w innej nie są uwzględniane w podstawie opodatkowania. Sytuacje takie zakłócają decyzje biznesowe i mogą skutkować nieuczciwą konkurencją podatkową.

Nowe przepisy w pięciu dziedzinach

Projekt dyrektywy dotyczy wszystkich podatników, którzy są osobami prawnymi w jednym z państw członkowskich, w tym także spółek zależnych przedsiębiorstw z państw trzecich. Zawiera on przepisy przeciw unikaniu podatków obejmujące pięć aspektów:

- Przepisy o **ograniczonej możliwości odliczenia odsetek**. Grupy wielonarodowe mogą finansować w formie długu swoje podmioty w jurysdykcjach o wysokim poziomie opodatkowania, a następnie podmioty te spłacają zawyżone odsetki jednostkom zależnym w jurysdykcjach o niskim poziomie opodatkowania. W efekcie obniża się należność podatkowa całej grupy. Celem proponowanej dyrektywy jest **zniechęcenie do stosowania tego rozwiązania** – wprowadza ona ograniczenie kwoty odsetek, którą podatnik może odliczyć w ciągu roku podatkowego.
- Przepisy o **opodatkowaniu niezrealizowanych zysków**. Podatnicy będący osobami prawnymi mogą dążyć do zmniejszenia płaconych podatków, przenosząc swoją rezydencję podatkową lub aktywa do jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania. Podatek od niezrealizowanych zysków kapitałowych **chroni przed erozją bazy podatkowej** państwo członkowskie pochodzenia, w sytuacji gdy aktywa obejmujące niezrealizowane zyski są przenoszone – bez zmiany właściciela – z jurysdykcji podatkowej tego państwa.
- Klauzula ogólna **przeciw unikaniu opodatkowania**. Przepis ten ma **wypełnić** ewentualne **luki** w przepisach szczegółowych danego państwa dotyczących unikania opodatkowania. Stosowane przez przedsiębiorstwa mechanizmy planowania podatkowego bywają bardzo skomplikowane, a prawo podatkowe zwykle nie jest w stanie reagować na nie odpowiednio szybko za pomocą odpowiednich środków ochronnych. Dzięki wspomnianej klauzuli organy podatkowe mogą uniemożliwić podatnikom korzystanie z rozwiązań stanowiących nadużycie.
- Przepisy o **kontrolowanych spółkach zagranicznych**. W celu zmniejszenia ogólnych zobowiązań podatkowych grupy przedsiębiorstw mogą przesunąć znaczną część zysków do jednostek zależnych w jurysdykcjach o niskim poziomie opodatkowania. Często stosowany mechanizm obejmuje przeniesienie własności aktywów niematerialnych, takich jak własność intelektualna, do kontrolowanych spółek zagranicznych, a następnie przekierowanie opłat licencyjnych. Przepisy o kontrolowanych spółkach zagranicznych przewidują, że dochody kontrolowanej zagranicznej jednostki zależnej, która jest nisko opodatkowana, są przypisywane z powrotem jej jednostce dominującej, która jest zwykle obłożona wyższymi podatkami.
- Przepisy o **rozbieżnościach w kwalifikacji struktur hybrydowych**. Podatnicy będący osobami prawnymi mogą wykorzystywać rozbieżności między krajowymi systemami podatkowymi w celu zmniejszenia swoich ogólnych zobowiązań podatkowych. Takie rozbieżności pozwalają często na podwójne odliczenia (tzn. odliczenia w dwóch państwach) lub odliczenie dochodu w jednym państwie bez włączenia go do podstawy opodatkowania w drugim państwie.

Wspólne podejście UE

Dzięki dyrektywie środki OECD przeciwdziałające erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków będzie można **w sposób skoordynowany** wdrożyć w UE, w tym także w jej siedmiu państwach członkowskich nienależących do OECD. W dyrektywie uwzględniono dyskusje, które od 2011 r. toczą się w Radzie na temat istniejącego wniosku o wspólnej skonsolidowanej podstawie opodatkowania osób prawnych – w oczekiwaniu na zmieniony wniosek Komisji.

Spośród pięciu kwestii ujętych w dyrektywie trzy (przepisy o ograniczonej możliwości odliczenia odsetek, o kontrolowanych spółkach zagranicznych i o rozbieżnościach w kwalifikacji struktur hybrydowych) to wdrożenie najlepszych rozwiązań OECD. Dwie

pozostałe (klauzula ogólna przeciw unikaniu opodatkowania i opodatkowanie niezrealizowanych zysków) wiążą się zagadnieniem erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków rozpatrywanym we wniosku o wspólnej skonsolidowanej podstawie opodatkowania osób prawnych.

Zatwierdzenie i wdrożenie

Porozumienie osiągnięto po dyskusjach na forum Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych. 17 czerwca 2016 r. Rada osiągnęła szerokie porozumienie wymagające potwierdzenia w procedurze milczącej zgody.

Ponieważ żadne państwo nie zgłosiło sprzeciwu, dyrektywa zostanie przedłożona Radzie do przyjęcia na jednym z najbliższych posiedzeń.

Państwa członkowskie mają czas do **31 grudnia 2018 r.** na transpozycję dyrektywy do prawa krajowego, a w przypadku przepisów o opodatkowaniu niezrealizowanych zysków termin ten upływa 31 grudnia 2019 r. Państwa członkowskie, w których istniejące już przepisy są równie skuteczne jak przepisy o ograniczonej możliwości odliczenia odsetek, mogą stosować swoje przepisy do czasu osiągnięcia przez OECD porozumienia w sprawie minimalnych norm lub najpóźniej do 1 stycznia 2024 r.

Inne inicjatywy

Prezydencja wyznaczyła **ambitny harmonogram** prac nad pozostałą częścią pakietu przeciw unikaniu podatków. 25 maja Rada zatwierdziła:

- dyrektywę w sprawie wymiany informacji podatkowych o przedsiębiorstwach wielonarodowych
- konkluzje Rady w sprawie przejrzystości podatkowej.

Pakiet przeciw unikaniu podatków nawiązuje do kilku inicjatyw, które UE podjęła już w 2015 r. Jedną z nich jest przyjęcie w grudniu 2015 r. dyrektywy w sprawie transgranicznych interpretacji prawa podatkowego.

W grudniu 2014 r. Rada Europejska zwróciła uwagę, że „istnieje pilna potrzeba kontynuowania prac nad zwalczaniem unikania opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego, zarówno na szczeblu ogólnounijnym, jak i na szczeblu UE”.

- [Projekt dyrektywy w sprawie praktyk unikania opodatkowania przedsiębiorstw \(czerwiec 2016\)](#)
- [Komunikat prasowy o dyrektywie w sprawie wymiany informacji podatkowych o przedsiębiorstwach wielonarodowych \(maj 2016\)](#)
- [Konkluzje Rady w sprawie przejrzystości podatkowej \(maj 2016\)](#)
- [Anti-tax-avoidance proposals by the European Commission](#)
- [Press release on December 2015 adoption of the directive on cross-border tax rulings](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press